

Sammanträdestid	Måndagen den 16.10.2023 kl. 17.00 – 19.46														
Sammanträdesplats	Kommunkansliet i Nääs														
Beslutande	<table><tr><td>☒ Johansson Mathias, ordförande</td><td>☐ Björklund Fredrik</td></tr><tr><td>☒ Josefsson Caroline, vice ordf.</td><td>☐ Söderlund Peter</td></tr><tr><td>☒ Holmström Katinka</td><td>☐ Flöjt-Josefsson Helena</td></tr><tr><td>☒ Lindgrén Jan</td><td>☐ Ekström Christian</td></tr><tr><td>☐ Söderlund Jessica</td><td>☒ Mattsson-Smith Charlotte</td></tr><tr><td>☒ Timonen Bo</td><td>☐ Rydström Agneta</td></tr><tr><td>☐ Westling Gunnar</td><td>☒ Mörn Johan</td></tr></table>	☒ Johansson Mathias, ordförande	☐ Björklund Fredrik	☒ Josefsson Caroline, vice ordf.	☐ Söderlund Peter	☒ Holmström Katinka	☐ Flöjt-Josefsson Helena	☒ Lindgrén Jan	☐ Ekström Christian	☐ Söderlund Jessica	☒ Mattsson-Smith Charlotte	☒ Timonen Bo	☐ Rydström Agneta	☐ Westling Gunnar	☒ Mörn Johan
☒ Johansson Mathias, ordförande	☐ Björklund Fredrik														
☒ Josefsson Caroline, vice ordf.	☐ Söderlund Peter														
☒ Holmström Katinka	☐ Flöjt-Josefsson Helena														
☒ Lindgrén Jan	☐ Ekström Christian														
☐ Söderlund Jessica	☒ Mattsson-Smith Charlotte														
☒ Timonen Bo	☐ Rydström Agneta														
☐ Westling Gunnar	☒ Mörn Johan														
Övriga närvarande	<table><tr><td>☐ Karlsson Runar, kommunfullmäktiges ordförande</td></tr><tr><td>☒ Söderholm Mikael, kommunfullmäktiges viceordförande</td></tr><tr><td>☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör</td></tr><tr><td>☐ Holm Peter, utbildningschef</td></tr><tr><td>☐ Knip Maria, äldreomsorgschef</td></tr><tr><td>☒ Lindström Britt, ekonomischef kl. 17.00 – 19.05</td></tr><tr><td>☒ Fagerholm Thommy, ordf. tekniska nämnden, § 161 kl.17.00 - 17.25</td></tr><tr><td>☒ Jansson Tom, vice ordf. tekniska nämnden, § 161 kl. 17.00 - 17.25</td></tr><tr><td>☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande</td></tr><tr><td>☒ Holmström Marika, kanslisekreterare, protokollförare</td></tr></table>	☐ Karlsson Runar, kommunfullmäktiges ordförande	☒ Söderholm Mikael, kommunfullmäktiges viceordförande	☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör	☐ Holm Peter, utbildningschef	☐ Knip Maria, äldreomsorgschef	☒ Lindström Britt, ekonomischef kl. 17.00 – 19.05	☒ Fagerholm Thommy, ordf. tekniska nämnden, § 161 kl.17.00 - 17.25	☒ Jansson Tom, vice ordf. tekniska nämnden, § 161 kl. 17.00 - 17.25	☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande	☒ Holmström Marika, kanslisekreterare, protokollförare				
☐ Karlsson Runar, kommunfullmäktiges ordförande															
☒ Söderholm Mikael, kommunfullmäktiges viceordförande															
☐ Eklund Conny, byggnads- och miljöinspektör															
☐ Holm Peter, utbildningschef															
☐ Knip Maria, äldreomsorgschef															
☒ Lindström Britt, ekonomischef kl. 17.00 – 19.05															
☒ Fagerholm Thommy, ordf. tekniska nämnden, § 161 kl.17.00 - 17.25															
☒ Jansson Tom, vice ordf. tekniska nämnden, § 161 kl. 17.00 - 17.25															
☒ Danielsson Ewa, kommundirektör, föredragande															
☒ Holmström Marika, kanslisekreterare, protokollförare															
Paragrafer	§§ 156 – 193														
Underskrifter	<table><tr><td>Mathias Johansson Ordförande</td><td>Marika Holmström Sekreterare</td></tr></table>	Mathias Johansson Ordförande	Marika Holmström Sekreterare												
Mathias Johansson Ordförande	Marika Holmström Sekreterare														
Protokolljustering	Saltvik den 18.10.2023 <table><tr><td>Charlotte Mattsson-Smith</td><td>Bo Timonen</td></tr></table>	Charlotte Mattsson-Smith	Bo Timonen												
Charlotte Mattsson-Smith	Bo Timonen														
Protokollet framlagt till påseende	Saltvik den 18.10.2023														
Intygar	Marika Holmström, kanslisekreterare														
Utdragets riktighet bestyrker	Saltvik den														
Underskrift	Marika Holmström, kanslisekreterare														

Sammanträdestid 16.10.2023 kl. 17:00

Sammanträdesplats Kommunkansliet i Nääs

Ärenden:

Mötesuppgifter	1
§ 156 Sammanträdetts konstituerande	2
§ 157 Delgivningar till kännedom	3
§ 158 Tjänstemannabeslut, nämnders och organs protokoll	4
§ 159 Granskning av fullmäktiges protokoll	5
§ 160 Skatteredovisningar 2023	6
§ 161 Snöplogning 2023-2025	7
§ 162 Budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026	9
§ 163 Ålands kommunförbund - Preliminär budget 2024	15
§ 164 Kommunernas socialtjänst - Förbundsstämma 2023	16
§ 165 NÅUD - Budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026, Saltviks utlåtande	17
§ 166 NÅUD begäran om utlåtande - Renoveringsplan GHS	19
§ 167 Tillbyggnad av Prästkragen daghem	21
§ 168 Solbacka renovering	23
§ 169 Plan för att stödja den äldre befolkningen 2023-2027	25
§ 170 Avgifter vid Sunnanberg vårdhem	27
§ 171 Hemserviceavgifter 2024	28
§ 172 Informationsfolder närståendevård 2024	29
§ 173 Arvode för närståendevård av personer 65 år och äldre 2024	30
§ 174 Taxor och avgifter 2024 - Utbildningsnämnden	31
§ 175 Byggnadstaxor 2024	32
§ 176 Mottagningsavgifter för avfall vid Returdepån 2024	33
§ 177 Avfallsavgift 2024	34
§ 178 Taxa containerplats 2024	36
§ 179 Avgifter för uthyrning av kommunens mötesrum 2024	37
§ 180 Avloppsanslutningstaxa 2024	38
§ 181 Avloppsvattenavgift 2024	39
§ 182 Hamnavgifter 2024	41
§ 183 Avgift för is 2024	42
§ 184 Bidrag för underhåll av privatvägar 2024	43
§ 185 Taxor, kommunernas brandväsende	44
§ 186 Gemensam räddningsmyndighet på Åland 2023	45

§ 187 Äppelängen tomt 1 kvarter 2 - förlängd byggnadsfrist	46
§ 188 Utlåtande över ansökan om jordförvärv ÅLR 2023/6977	47
§ 189 Presidentval 2024 - Fastställande av allmänt förhandsröstningsställe samt röstningsställe på valdagen	48
§ 190 Europaparlamentsval 2024 - Fastställande av allmänt förhandsröstningsställe samt röstningsställe på valdagen	49
§ 191 Sunds kommuns initiativ till samarbete inom byggnadsinspektion/teknisk sektor	50
§ 192 Ålands brand och räddningsförbund Rf, höstmöte 2023	51
§ 193 Leader 2024-2025 - nominera kandidater	52
Ändringssökande	53

Denna kallelse har anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla på kommunens hemsida www.saltvik.ax den 12.10.2023. Protokollet finns till påseende från den 18.10.2023 på kommunens hemsida.

Ordförande Mathias Johansson

Kommundirektör Ewa Danielsson

Intygar

Marika Holmström
Kanslisekreterare

---

§ 156 SAMMANTRÄDETS KONSTITUERANDE

KMST 156 §/16.10.2023

Konstatera laglighet och beslutförhet

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och med hänsyn till antalet närvarande även beslutfört.

Protokolljusterare

Till protokolljusterare valdes Charlotte Mattsson-Smith och Bo Timonen.
Protokollet justeras onsdag 18.10.2023 kl. 15.30 på kommunkansliet.

Föredragningslistan

Föredragningslistan fastställdes oförändrad.
-----

§ 157 DELGIVNINGAR TILL KÄNNEDOM

KMST 157 §/16.10.2023

Ålands landskapsregering

- Beslut om jordförvärv (ÅLR 2022/7058), 20.9.2023
- Beslut om jordförvärv (ÅLR 2022/7059), 20.9.2023
- Beslut om jordförvärv (ÅLR 2023/2998), 28.9.2023
- Beslut om jordförvärv (ÅLR 2023/4487), 6.10.2023
- Uppdaterad prognos landskapsandelar 2024, 18.9.2023
  - Prognos landskapsandelar 2024
  - Statindex
- Beslut Specialstöd för kultur- och idrottsaktiviteter för barn och unga (ÅLR 2023/6221), 22.9.2023
- Beslut om basbelopp för landskapsandelen för driften av socialvården och socialtjänsten 2024 (ÅLR 2023/7799), 10.10.2023
- Beslut om fastställande av basbelopp för landskapsandelar till kulturverksamhet 2024 (ÅLR 2023/7807), 10.10.2023
- Beslut om fastställande av basbelopp för landskapsandelar för kommunernas utbildningsverksamhet år 2024 (ÅLR 2023/7752), 10.10.2023

Ilmatar offshore

- E-post 4.10.2023 presentation inför referensgruppsmöte
  - Presentation Havsbaserade vindkraftsprojektet Vågskär, 12.10.2023

Norra Ålands Utbildningsdistrikt

- Förbundsstyrelsen protokoll 4/2023, 2.10.2023

Referensgrupp för havsbaserad vindkraft (Projekt Sunnavind)

- Protokoll 3, 29.3.2023
- Protokoll 4, 24.5.2023
- Protokoll 5, 16.8.2023

Ålands statistik- och utredningsbyrå

- Statistisk årsbok Åland 2023, 26.9.2023

Kommunstyrelsens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar delgivningarna till kännedom.

Kommunstyrelsens beslut: Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

---

§ 158 TJÄNSTEMANNABESLUT, NÄMNDERS OCH ORGANS PROTOKOLL

KMST 158 §/16.10.2023

Kommundirektörens tjänstemannabeslut

- § 25/2023 – Tillsätta hyresgäst
- § 26/2023 – Byggnadsinspektör villkor för tjänst

Byggnads-och miljönämnden

- Protokoll Nr 7/2023, 19.9.2023

Tekniska nämnden

- Protokoll Nr 6/2023, 27.9.2023

Utbildningsnämnden

- Protokoll Nr 7/2023, 19.9.2023
- Protokoll Nr 8/2023, 27.9.2023

Äldreomsorgsnämnden

- Protokoll Nr 7/2023, 26.9.2023

Lantbruksnämnden för Norra Åland

- Protokoll Nr 2/2023, 21.9.2023

Norra Ålands äldreråd

- Protokoll Nr 4/2023, 14.9.2023

Räddningsområde Ålands Landskommuner

- Protokoll Nr 6/2023, 25.9.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar anteckna att den tagit del av ovannämnda protokoll samt att det inte är påkallat att ta upp ärende till behandling enligt KommunalL 55§.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

---

§ 159 GRANSKNING AV FULLMÄKTIGES PROTOKOLL

KMST 159 §/16.10.2023

Enligt Kommunallagen för Åland, 49 § 3 mom, ska kommunstyrelsen granska lagligheten i de beslut som fattas av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktigesammanträde har hållits den 25 september 2023.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen konstaterar att besluten tillkommit laga ordning.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/32/2023

§ 160 SKATTEREDOVISNINGAR 2023

KMST 160 §/16.10.2023

Skatteredovisning per september månad bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar informationen till kännedom.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Skatteredovisning per september månad bifogas protokollet.

SK/209/2023

§ 161 SNÖPLOGNING 2023-2025

TEKN 37 §/23.08.2023

Snöplogningsavtalen för plogning av de kommunala vägarna, byggnadsplanevägarna och privata vägarna har gått ut och bör bjudas ut på entreprenad.

Tidigare har snöplogningen delats in i 4 olika distrikt enligt följande:

1. Haga – Ödkarby – Hjortö
2. Sålis – Laby – Toböle – Bertbyvik
3. Lavsböle – Tengsödavik
4. Kvarnbo – Haraldsby

Anbudet ska ges i €/h samt vilket distrikt anbudet gäller.

Principen för plogningen är att kommunalvägarna och gatorna (byggnadsplanevägarna) alltid skall vara framkomliga, de privata vägarna skall vara framkomliga så att man kan ta sig till och från arbetet.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden bjuder ut snöplogningen för säsongerna 2023-2025 enligt tidigare distriktindelning.

Tekniska nämndens beslut:

Tekniska nämnden bjuder ut snöplogningen för säsongerna 2023-2028 enligt tidigare distriktindelning.

KMST 161 §/16.10.2023

Tekniska nämnden har genom begärt in anbud på den kommunala snöplogningen för snösäsongerna 2023 – 2028 (som snösäsong räknas tiden 1 november – 15 april).

Enligt verkställighetsdirektiven för budgeten 2023 skall avtal som har verkningar utöver budgetåret föras till kommunstyrelsen för godkännande. Tekniska nämndens ordförande och viceordförande deltar i kommunstyrelsens behandling av ärendet som sakkunniga.

När anbudstiden gick ut 6.10.2023 kl. 13.00 hade tre anbudsgivare lämnat in anbud.

Bilaga. Sammanställning av inkomna anbud.

Bilaga. Protokoll från anbudsöppnande.

Bilaga. Anbudsförfrågan jämte bilaga.

Kommundirektörens förslag:

Kontrakt för snöplogning för snösäsongerna 2023 – 2028 tecknas med:

Erik Hamnström för distriktet Haga-Ödkarby-Hjortö-Lavö

Adam Söderlund för distriktet Lavsböle-Tengsödavik

JBS Söderlund för distriktet Kvarnbo-Haraldsby.

Ingen av anbudsgivarna vill ploga fler än ett distrikt.

Efter att anbudstiden gått ut har ytterligare ett anbud inkommit för distriktet Sålis – Laby – Toböle – Bertbyvik. För att trygga tillgången till plogning för kommuninvånarna föreslås att kontrakt för snöplogning för säsongerna 2023 – 2028 tecknas med Pär Mattsson.

Kommunstyrelsen befullmäktigar tekniska nämndens ordförande att underteckna kontrakten.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/143/2023

§ 162 BUDGET 2024 OCH EKONOMIPLAN 2025-2026

RN § 39/31.8.2023

Räddningsområde Ålands landskommuner budgetförslag för 2024. Förslaget baserar sig på nuvarande myndighetssamarbete för Eckerö, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Lumparland, Saltvik, Sund och Vårdö. Av pågående diskussioner med en för Åland gemensam räddningsmyndighet kommer ärendet hanteras separat om och när beslut tagits i frågan då samtliga 16 kommuner i sådana fall ska godkänna förslaget till avtal.

Bilaga A – RN § 39, RÅL budget 2024.

Räddningschefens förslag:

Den gemensamma räddningsnämnden förordar budgetförslaget 2024 enligt bilaga A-RN § 39.

Beslut:

Enligt förslag.

BYGG 43 §/19.09.2023

Vik. Byggnads- och miljöinspektören har utarbetat ett förslag till budget för Byggnads- och miljönämnden för år 2024 utgående från de budgetramar som kommunstyrelsen gett. Budgetförslag presenteras enligt bilaga där budgetdirektivet för 2024 anger att intäktsramen är 166.360 € och kostnadsramen är -246.000 €.

Budgeterade intäkter om 6.000 € från Proans stryks från ramen då Mise i slutet av juni meddelat att man lägger ner Proans. Var producentansvaret läggs framöver är i dagsläget oklart.

Enligt bifogat förslag **är intäktsramen beräknad till 152.740 €** främst på grund av förloerade intäkter från Proans samt lägre intäkter för avfallshanteringen. Förslag till **kostnadsramen är utökat till 250.550 €** för att täcka ökade transport- och lönekostnader.

Bilaga. Budget 2024, textdel
Bilaga. Budgetdirektiv 2024
Bilaga. Investeringar
Bilaga. Protokoll från LG möte

Vik. byggnads- och miljöinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden godkänner budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Byggnads- och miljönämndens beslut:

Byggnads- och miljönämnden godkänner budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling med nedanstående kompletteringar:

Protokolljustering:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att ett anslag om 5.000 € införs under kostnadsställe Vatten- och miljövård. Anslaget kan sökas av kommuninvånarna för vatten- och miljövårdande åtgärder.

I investeringsbudgeten införs Returdepå fastighetsförbättring 25.000 € år 2027.

LBRN § 12/ 21.9.2023

Kommunstyrelsen i Finström har fastställt direktiven för 2024 års budget. Enligt direktiven utgår budgetramarna från budget 2023.

Lantbrukssekreteraren har gjort förslag till budget och ekonomiplan. Lantbruksnämndens kostnader utgörs i huvudsak av personalkostnader och kostnader för köp av tjänster från lantbruksförvaltningarna i Jomala och Hammarland. Behovet av köptjänster från Jomala och Hammarland har utökats sedan lantbrukskanslisten gick i pension och lantbrukssekreteraren är numera enda personal på lantbrukskansliet. För att uppfylla fastställd budgetram skulle det för lantbruksnämndens del krävas nedskärningar i personalstyrkan och köptjänsterna, vilket skulle få kännbara konsekvenser för verksamheten.

Bilaga 1: Budgetförslag/ekonomiplan

Förslag:

Nämnden godkänner förslaget till budget och ekonomiplan

Beslut:

Enligt förslag.

ÄON 31 §/26.09.2023

Äldreomsorgschefen har uppgjort ett förslag till budget för äldreomsorgen år 2024. Alla enheters budgetförslag har behandlats i kommunens ledningsgrupp som enhälligt omfattat protokollet.

En ny klientavgiftslag är under lagberedning och beräknas träda i kraft den 1.1.2024. Det råder fortfarande oklarheter hur man praktiskt räknar klientavgifterna så äldreomsorgens intäkter är beräknade efter nu gällande klientavgiftslagstiftning.

Ledningsgruppens protokoll, budgetdirektiven 2024, kommunstrategin, investeringar samt budgettexten bifogas till sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden godkänner förslaget till budget enligt bilagor och sänder ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling. Intäkterna räknas om inför när ny lagstiftning tas i bruk samt när kommunen fått tydliga direktiv om hur man praktiskt räknar klientavgifterna.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

TEKN 42 §/27.09.2023

Kommuningenjören har utarbetat ett förslag till budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026 för Tekniska Samhällstjänster samt ett förslag till budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026 för Tekniska Affärsverksamhet utgående från de budgetramar som kommunstyrelsen gett.

I Kommunstyrelsens budgetdirektiv för 2024 beviljades Tekniska nämnden, **Samhällstjänster en kostnadsram om 870.600 €** (intäkter finns ej). Budgetförslaget presenteras enligt bilaga med en **utökad kostnadsram till 887.300 €**.

Förändring i ökad kostnadsram:

- Ökade lagstadgade lönekostnader 3600 €,
- Utökning av fastighetsskötare med 20 % 11.200 €
- Ökade driftskostnader för kommunens offentliga byggnader.

Tekniska nämnden, **Affärsverksamhet** beviljades en **intäktsram om 467.900 €** och en **kostnadsram om 370.600 €**. Enligt bifogat förslag **minskas intäktsramen till 438.500 €**.

Förändring i minskad intäktsram:

- Interna intäkter för plogningen beräknas minska med 2.500 €
- Bidrag från Landskapet för kollektivtrafiken utgår, ca 1.800 €
- Intäkterna för försäljning av avloppsvattentjänster beräknas understiga ramen med 33.000 €. Beräkning för intäkterna baseras på prognos för försäljning från januari - juli 2023 samt resultat för 2022.

Förslag till **kostnadsramen är utökat till 487.850 €**. I nämndens förslag till kostnadsram ingår rivningen av Ödkarby skollägenheter vilket belastar driften för affärsverksamheten.

Förändringar i utökad kostnadsram:

- Rivning Ödkarby skollägenheter 100.100 €
- Ökade kostnader för avloppsvattentjänster 20.000 €
- Mindre kostnadsökningar per enhet för drift av hamnar och fastigheter.

Alla enheters budgetförslag har bearbetats i kommunens ledningsgrupp, protokoll bifogas som bilaga.

Bilaga. Budget 2024, Samhällstjänster
Bilaga. Budget 2024, Affärsverksamheter
Bilaga. Protokoll från LG-möte
Bilaga. Investeringar
Bilaga. Budgetdirektiv

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden behandlar budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Tekniska nämndens beslut:

Tekniska nämnden godkänner budgetförslaget och översänder det till kommunstyrelsen för vidare behandling med följande kompletteringar:

Tekniska affärsverksamhet:

- Kostnadsställe kollektivtrafik tas bort

Investeringar

- Prästkragen daghem, solpaneler anslag föreslås höjas till 35.000 € (2024)
- Solpaneler till kommunens fastigheter, anslag föreslås höjas till 30.000 € (2024, 2025, 2026, 2027)
- Muddring Kvarnboviken, framflyttas till 2024
- Grönvalla, projektering av renovering 15.000 € (2024)
- Tobölevägen från Ekholmsvägen, anslag för projektering höjs till 10.000 € (2024) övrigt anslag om 160.000 € flyttas till (2025)

UTBN 41 §/19.9.2023

Förvaltningen kan i detta skede inte presentera ett budgetförslag som uppfyller de budgetdirektiv som fastställts av kommunstyrelsen. Kostnaderna är 318 000 euro över ram och intäkterna 2 850 euro lägre än ramen.

De ökade kostnaderna, i jämförelse med budget 2023, beror främst på följande faktorer:

- Avtalsmässiga lönejusteringar.
- Förberedande undervisning (FBU) i budget 2023 ca 30 000 euro, till 2024 ca 50 000 (intäkterna förväntas öka till 88 000 euro).
- Skolskjutsarna ökar till 220 000 euro år 2024 från 152 000 euro 2023. Ökningen inleddes redan i augusti 2023 och nämnden har anhållit om utökad ram 2023.
- Antalet klasser i kommunen ökar från 9 till 11 vilket beror på att de senaste årskullarna som börjat skolan varit stora och elevantalet ökar som en följd. Personalkostnaderna ökar p.g.a. detta med drygt 100 000 euro. Timresursen (mått på lärartäthet) på 2,7 är dock på samma nivå som den varit de senaste 10 åren då den pendlat mellan 2,5 – 2,9.
- Fritidshemspersonal (personaltäthet regleras i lag) ökar
- Utökning av fritidsutbudet i kommunen (ej lagstadgad verksamhet)

I textdelen till budget 2024 saknas interna poster (interna hyror och tjänster) och avskrivningar. Därför är textdelens första sidor inte kompletta. Övriga tabeller innehållandes nyckeltal är uppdaterade eftersom det där uppges de externa kostnaderna och intäkterna. Budgeten uppdateras med de interna posterna så fort ekonomikansliet sammanställt.

Gällande NÅUD-s budget kan sägas att den ännu inte är färdigbehandlad och att den textdel som sammanfattar NÅUD-budgeten inte är uppdaterad. Förbundsstyrelsen behandlar vanligtvis budgeten i början av september. Textdelen för NÅUD-budgeten uppdateras när vi får uppgifterna från NÅUD.

Bilagor som bifogas sammanträdeskallelsen:

- Budgetdirektiv
- Ledningsgruppens mötesprotokoll från budgetbehandlingen
- Budget 2024, utbildningsnämndens textdel
- Budget 2024, textdelen till NÅUD-s budget
- Utbildningsnämndens investeringar
- Kommunstrategi 2023-2024
- Prognos för barnkullar i Saltviks kommun

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden återremitterar budgetförslaget och ger utbildningschefen i uppdrag att ta fram olika förslag på hur kostnaderna skulle kunna minska med 100 000 – 150 000 euro. Samt en beskrivning av förslagets konsekvenser.

Utbildningsnämndens beslut:

Enligt förslag med tilläggen:

- att modulkostnaderna belastar utbildningsverksamhetens drift är ologiskt. Verksamheten är oförändrad och det rimliga vore därför att dessa kostnader skulle antingen belasta tekniskas drift, Skogsgläntans byggprojekt eller internhyran. Utbildningschefen får i uppdrag att utforska möjligheten att budgetera mer korrekt.
  - nämnden begär uppgifter som är av större betydelse för utfallet 2023 ex. skatteintäkter och som bör beaktas i budgetprocessen 2024.
-

UTBN 45 §/27.9.2023

Utbildningschefen har tagit hjälp av ekonomiansliet och kommundirektören för att utreda de två frågeställningarna. Utredningen bifogas sammanträdeskallelsen som bilaga.

Utbildningschefen har också tagit fram en sammanställning som visar olika scenarion eller förändring i förhållande till kostnader. Sammanställningen bifogas.

Eftersom en del större uppgifter ännu saknas i budgetarbetet, som förhoppningsvis klarläggs efter fullmäktiges möte måndagen den 25.9 skickas uppdaterade budgetunderlag ut tidigast tisdag 26.9.

Som tillägg till ekonomiplan 2025-2026 har utbildningschefen analyserat behovet av daghems- och skolplatser under åren 2025-2030. Detta utifrån tillgängliga prognoser. Eftersom sambandet mellan antalet barn/elever per årskull och antal personal inom daghems-, skol- och fritidshemsverksamhet är stark presenteras en uppskattning för personalkostnadernas variation under nämnd period.

Variationer per verksamhet under åren 2024-2030

Daghemsverksamheten:

Antalet personal förväntas minska till 2025 för att därefter öka något till 2027 för att därefter sjunka igen. Variationen pendlar mellan 20,2 årsverken som högst och 17,4 som lägst. Med en uppskattad lönedifferens på 130 000 euro.

Skolverksamheten:

Antalet klasser förväntas variera från 11 som högst under åren 2024-2025 för att sedan successivt minska. Först med ca 2 till 2027-2028 och därefter minska ytterligare med 1-

2 klasser. Variationen antyder att antalet klasslärare kommer att minska i motsvarande grad vilket ger en uppskattad lönedifferens på ca 250 000 euro.

Fritidshemsverksamheten:

Antal årsverken förväntas successivt minska efter 2024 med en topp på ca 2,5. Lägst personalbehov förväntas till åren 2026-2027. En uppskattad lönedifferens på ca 30 000 euro.

Bilagor som bifogas sammanträdeskallelsen:

- utredning 22.9.2023
- prognos barnkullar
- förändringar/scenarion

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden behandlar budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026 samt investeringsplan och ger dem vidare till kommunstyrelsen för fortsatt behandling.

Utbildningsnämndens beslut:

Utbildningsnämnden behandlade budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026 samt investeringsplan och ger dem vidare till kommunstyrelsen för fortsatt behandling. De ökade kostnaderna beror på förändringar som antingen är svåra att påverka eller välbehövliga. Det rör sig exempelvis om ca 70 000 euro för skolskjutsar, 105 000 euro i personalkostnader för att det blir en klass mera i respektive skola, friskvårdspaketet 10 000 euro, städ- och kökspersonal 34 000 euro och mer personal till fritidshemmen ca 25 000 euro (lagstadgad förändring).

KMST 162 §/16.10.2023

Budgetdirektiv 2024, ledningsgruppens protokoll från budgetmöten och kommunstrategi 2023 – 2024 bifogas kallelsen. Budgetförslaget med bilagor delas ut och presenteras på mötet. Ekonomichef Britt Lindström deltar som sakkunnig.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar informationen till kännedom och beslutar att budgetbehandlingen fortsätter måndagen den 23 oktober 2023 kl 9.00.

De ledande tjänstemännen bör vara tillgängliga under dagen så att de kan höras vid behov:

Conny Eklund, byggnads- och miljöinspektör

Peter Holm, utbildningschef

Maria Knip, äldreomsorgschef

Lennart Johansson, räddningschef

Mia Jansson, personalsekreterare

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/226/2023

§ 163 ÅLANDS KOMMUNFÖRBUND - PRELIMINÄR BUDGET 2024

KMST 163 §/16.10.2023

Ålands kommunförbund inbegär av medlemskommunerna att senast inom oktober ge förslag till utvecklande av kommunförbundets verksamhet.

Enligt grundavtalet för Ålands kommunförbund § 26 skall medlemskommunerna ges tillfälle att framlägga förslag till utvecklande av kommunförbundets verksamhet. Enligt samma paragraf skall den preliminära budgeten för följande kalenderår tillställas medlemskommunerna före 15.09 och den godkända budgeten och ekonomiplanen före 30.11.

Preliminär budget 2024 samt bilagor bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen omfattar Ålands kommunförbunds förslag till budget för 2024.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/144/2023

§ 164   KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST - FÖRBUNDSSTÄMMA 2023

KMST 164 §/16.10.2023

Kommunernas socialtjänst k.f. håller förbundsstämma onsdagen den 18 oktober kl. 13.00 i Konferensrum Klinten i iTiden.

Mötet kommer bland annat att behandla Budget 2024 och ekonomiplan 2025-2026, ar-vodesstadga samt effektivitetsrevisionen.

Berit Hampf, med Caroline Josefsson som ersättare, är kommunens representant vid förbundsstämman.

Kallelse till stämman samt bilagor bifogat.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ger direktiv till kommunens representant.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen gav direktivet att KST inte bör starta upp annan verksamhet än den som är lagstadgad.

SK/143/2023

§ 165 NÅUD - BUDGET 2024 OCH EKONOMIPLAN 2025-2026, SALTVIKS UTLÅTANDE

UTBN 46 §/27.9.2023

NÅUD:s förbundsstyrelse behandlar budgeten på sitt möte 27.9.2023. Enligt de förhandsuppgifter som delgetts medlemskommunerna har vi följande tidsplan att förhålla oss till.

Den preliminära budgeten och ekonomiplanen för följande kalenderår skall tillställas medlemskommunerna senast 30.9 och den godkända budgeten och ekonomiplanen den 30.11. Till det förslag som föredras för förbundsfullmäktige skall medlemskommunernas yttrande bifogas.

Utlåtandet bör vara förbundskansliet tillhanda senast 19 oktober för att behandlas i förbundsstyrelsen, som planerar sammanträda 1.11.2024. Budget 2024 och verksamhetsplan 2025-2026 skall enligt plan behandlas i förbundsfullmäktige den 22.11.

En tillsatt arbetsgrupp har gjort förarbetet i budgeten. Målet för arbetsgruppen har varit att hålla sig inom den fastslagna ramen, men arbetsgruppen har konstaterat att aviserade prisökningar på el och värme, ökat behov av speciallösningar för elever med speciella behov och stigande personalkostnader behöver beaktas i budget 2024.

Den kostnadsram som Saltviks kommun fastställt för NÅUD 2024 är 1 338 300 euro och Saltviks andel i liggande förslag är ca 1 292 000 euro.

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden har diskuterat NÅUD:s budgetförslag 2024 och ekonomiplan 2025-2026 och föreslår inför kommunstyrelsen följande utlåtande:

-elevantalet minskar sedan läsåret 2021-2022 för att sedan öka till läsåren 2025-2026 och 2026-2027. Exempelvis minskar elevantalet till 2024 jämfört med 2022 med 34 elever eller ca 14% medan kostnaderna under motsvarande period ökar med ca 350 000 euro eller ca 8%. I avsnitt motivering och konsekvens (s. 20-21) framgår vilka satsningar GHS planerar. Det rör sig främst om utökad resurs för elever i behov av stöd i sin skolgång. Samtidigt minskar timresursen för allmän undervisning.

-Vore det behövligt och möjligt att stärka upp den administrativa delen både ledarskapsmässigt men även rent administrativt inom befintlig kostnadsram under 2024?

Utbildningsnämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 165 §/16.10.2023

Inledande beredning liksom inför utbildningsnämndens möte.

Förbundsstyrelsen höll möte 27.9.2023 och beslöt enligt budgetförslaget med följande förändringar:

Protokolljustering:

-
- Räntekostnaderna tas bort ur budgetförslaget.
  - Ekonomichefen får i uppdrag att kontrollera eventuell kostnad för att avsluta lånet.
  - Investeringskostnaderna sätts till sammanlagt 1 200 000 euro, där 1 100 000 euro vigs för takrenoveringen och 100 000 euro för projektering, samt ytterligare tillägg i driftsbudgeten på 70 000 euro för ventilationsrengöring.

Bilagan "Budget 2024, Ekonomiplan 2025-2026, NÅUD" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen framhåller i enlighet med utbildningsnämndens beslut följande:

- Elevantalet minskar sedan läsåret 2021-2022 för att sedan öka till läsåren 2025-2026 och 2026-2027. Exempelvis minskar elevantalet till 2024 jämfört med 2022 med 34 elever eller ca 14 % medan kostnaderna under motsvarande period ökar med ca 350 000 euro eller ca 8 %.

- I avsnitt motivering och konsekvens (s. 20-21) framgår vilka satsningar GHS planerar. Det rör sig främst om utökad resurs för elever i behov av stöd i sin skolgång. Samtidigt minskar timresursen för allmän undervisning.

-Vore det behövligt och möjligt att stärka upp den administrativa delen både ledarskapsmässigt men även rent administrativt inom befintlig kostnadsram under 2024?

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen accepterar budgetförslaget med tillägget att i ekonomiplanen för 2025-2026 önskar kommunstyrelsen se en allmän återhållsamhet vad gäller kostnader samt att NÅUD effektiviserar lärarresurseringen.

SK/208/2023

§ 166 NÅUD BEGÄRAN OM UTLÅTANDE - RENOVERINGSPLAN GHS

KMST 166 §/16.10.2023

Norra Ålands Utbildningsdistrikt (NÅUD) har diskuterat budgetförslaget för år 2024, som skickats till ägarkommunerna för utlåtande. I samband med det framkom att NÅUDs skolfastighet står inför ett stort renoverings- och investeringsbehov.

Innan förbundsstyrelsen kommer med ett förslag till åtgärder av skolbyggnaden vill NÅUD att kommunerna tar ställning och ger ett utlåtande till den renoveringsplan gällande renovering, ombyggnad eller ny skolbyggnad som har skickats till kännedom till kommunerna.

Renoveringsplanen är framtagen av Byggkontroll Ab. Fastighetens skick har granskats av besiktningsmän inom bygg, el och vvs, vilka givit utlåtanden och kalkyler över underhållsbehovet på lång sikt. Tillsammans med Arkitektbyrå Tiina Holmberg Ab har representanter från arbetsgruppen tagit fram skissritningar över hur den befintliga skolan och gårdsmiljön skulle kunna moderniseras med avseende på hur pedagogik och skolmiljöer ser ut idag.

Arbetsgruppens arbete har resulterat i tre olika alternativ som utretts:

- Alternativ 1 – inga ombyggnationer endast långsiktigt underhåll
- Alternativ 2 – ombyggnation i linje med framtagna skisser
- Alternativ 3 – nybyggnation av skola

Gällande de framtagna kostnads kalkylerna omnämns bland annat att kalkylerna är mycket grova och kraftigt generaliserade. De är framtagna i syfte att skapa beslutsunderlag där olika alternativ ställs mot varandra. Noggrannare kalkyler kan och bör framarbetas då mera detaljerade projekteringar utförs.

Alternativ 1 har kostnadsberäknats till cirka 7,3 miljoner euro samt cirka 200 000 euro i hyra för tillfälliga modulkostnader. Detta alternativ uppfyller inte arbetsgruppens målsättningar.

Alternativ 2 har kostnadsberäknats till cirka 11,9 miljoner euro samt cirka 400 000 euro i hyra för tillfälliga modulkostnader. I kalkylen ingår inte gymnastiksal, åtgärder för tegelfasader, eventuella saneringar och eventuella kostnader för inlösen av mark.

Alternativ 3 har kostnadsberäknats till cirka 20,5 miljoner euro. I kalkylen ingår inte eventuella kostnader för inlösen/köp av mark eller kostnader för drift av befintlig skola under byggtiden.

Enligt Grundavtal för Norra Ålands utbildningsdistrikt ska kommunalförbundets verksamhet finansieras gemensamt. Kommunalförbundets kostnader beräknas som summan av verksamhetsbidrag, avskrivningar, finansiella kostnader och extraordinära poster. Den resulterande summan utgör förbundets nettodriftskostnad, som fördelas mellan medlemskommunerna i enlighet med grundavtalet. Enligt grundavtalet är det förbunds-

---

fullmäktige som besluter om finansiering av investeringar och avskrivningar i samband med budgeten.

Begäran om utlåtande samt protokollsutdrag från förbundsstyrelsens möte gällande re-
noveringsplanen (22 §/23.8.2023) bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar de tre alternativa förslagen och tar upp ärendet på nytt vid
inkommande budgetbehandling i styrelsen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt att inget av alternativen är aktuella, endast det allra nödvändi-
gaste kan genomföras.

SK/60/2019

§ 167 TILLBYGGNAD AV PRÄSTKRAGEN DAGHEM

KMST 136 §/28.8.2023

Kommunfullmäktige beslöt enhälligt vid sitt möte 55 §/21.9.2020 att projektet Prästkragen tillbyggnad och solpaneler inte genomförs under 2020 utan att projektet flyttas fram till ekonomiplan 2023. Under budgetbehandlingen för budget 2023 och ekonomiplan 2024 – 2025 framflyttades projektet till ekonomiplan för 2024. Vid kommunens målseminarium 29.5.2023 lyftes frågan gällande projektet och vikten av att byggnadskommittén kommer igång redan i augusti för att hinna planera för verksamheten.

Byggnadskommittén för tillbyggnad av Prästkragens daghem höll möte 23.8.2023. Kommittén anser att projektet ska färdigställas enligt liggande plan och handlingar, dock med eventuella justeringar. Byggnadskommittén begär anvisningar om hur projektet ska fortskrida och anser bland annat att följande frågor är aktuella:

- Kommitténs uppdrag, befogenheter och sammansättning borde uppdateras. Nuvarande sammansättning ställer sig positiva till en fortsättning.
- Kan kommittén ge projektledaren i uppdrag att uppdatera anbudshandlingarna?
- Tidsplan för projektet, ska vi använda samma som 2020 och således bjuda ut det i november med målsättningen att projektet är färdigställt december 2024?
- Behöver kostnadsberäkningen uppdateras, håller man kvar projektplanens 840 000 euro eller ökar man anslaget?

Enligt beslut i kommunstyrelsen 116 §/7.5.2018 och § 163/4.6.2018 består byggnadskommitté för tillbyggnad av Prästkragen daghem av Tommy Sjöblom som ordförande, Rosa Salmén och Katinka Holmström som medlemmar samt bildningschefen (nuvarande utbildningschef) och kommuningenjören som sakkunniga. Med beaktande av Rosa Salméns frånfälle bör en ny medlem utses.

Byggnadskommitténs ordförande Tommy Sjöblom och utbildningschef Peter Holm deltar under behandlingen av ärendet och informerar närmare gällande byggnadskommitténs slutsatser.

Byggnadskommitténs protokoll möte NR 16/23.8.2023 samt anteckningar Prästkragens tillbyggnad med en fjärde avdelning – sammanfattning till kmst 17.10.2022 och diskussion kring projekt Prästkragen tillbyggnad 26.10.2022 bifogas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar projektets fortsättning och återremitterar ärendet till förvaltningen för slutlig beredning inför nästa kommunstyrelsemöte.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen ger byggnadskommittén i uppdrag att uppdatera kostnadsberäkningarna efter två alternativ där alternativ 1 är ventilation samt kök och alternativ 2 är renovering plus tillbyggnad. Medel får tas av kommunstyrelsens dispositionsmedel, maxbelopp 6.000 euro.

KMST 167 §/16.10.2023

Utbildningschefen har å byggnadskommitténs vägnar begärt kostnadsberäkningar på:

- Alternativ 1 gällande ombyggnad av kök inklusive ny fettavskiljare samt installation av ny ventilationsanläggning i hela Prästkragen daghem. Beräknad kostnad är cirka 477 000 euro.
- Alternativ 2 gällande om- och tillbyggnad för Prästkragen daghem. Beräknad kostnad är cirka 1 166 000 euro.

Inför budgetbehandlingen av Budget 2024 bör kommunstyrelsen ta ställning till projektets fortskridande och uppdatera kommitténs uppdrag, befogenheter, sammansättning och tidspaln.

Budgetkalkyl för Alternativ 1 och Alternativ 2 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar de två alternativa förslagen och tar upp ärendet på nytt vid inkommande budgetbehandling i styrelsen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/50/2023

§ 168 SOLBACKA RENOVERING

KMST 58 §/27.3.2023

Vid kommunfullmäktiges möte i januari togs följande beslut;
KFG 6 §/30.1.2023 *"Kommunfullmäktige emoter även av kommunstyrelsen en undersökning och en kostnadskalkyl för Solbackas renoveringsbehov."*

Vid diskussioner som förts med representanter för Västra Saltviks väl r.f (VSV) har framkommit att det finns renoveringsbehov gällande exempelvis värmesystem och takreparation. Det framkom även att det fanns behov av att byta ut kyl och frys.

Per e-post 9.3.2023 har VSV ställt en fråga om kommunen kan betala en ny kyl och frys till Solbacka, då föreningen har ett brådskande behov och inte tillräckliga medel i kassan. I samma mejl framhåller VSV att de händer positiva saker i föreningen och planerade evenemang är vårdans 1.4 med närmare 90 personer anmälda, 11.4 arrangeras ett tillfälle med korvgrillning, utelek och femkamp för barn och ungdomar i kommunen och på Valborg blir det traditionsenligt firande med femkamp, lek och loppis.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ser positivt på engagemanget i föreningen och meddelar Västra Saltviks väl r.f. att det finns möjlighet för föreningen att erhålla medel från kommunstyrelsens dispositionsmedel för inköp av kyl och frys.

Kommunstyrelsen uppmanar även föreningen att komma in med en redogörelse över vilka renoveringsbehov de har och en uppskattad kostnadskalkyl för vidare behandling i styrelse och fullmäktige. Kostnadskalkylen bör även innehålla information om ifall föreningen ser att de har möjlighet att erhålla någon form av bidrag (exempelvis Leader, PAF, eller annat)

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen ber Västra Saltviks väl r.f. att inkomma med en motiverad anhållan om inköp samt kostnadskalkyl för ny kyl och frys.

Kommunstyrelsen uppmanar även föreningen att komma in med en redogörelse över vilka renoveringsbehov de har och en uppskattad kostnadskalkyl för vidare behandling i styrelse och fullmäktige. Kostnadskalkylen bör även innehålla information om ifall föreningen ser att de har möjlighet att erhålla någon form av bidrag (exempelvis Leader, PAF, eller annat)

KMST 149 §/11.9.2023

Västra Saltviks väl r.f. har inkommit med en anhållan om bidrag för bland annat dränering till en kostnad om 9 800 euro. Föreningen ansöker även om investeringsstöd från landskapsregeringen för ovanstående arbete.

Enligt landskapsregeringens hemsida kan stödtagare som är på Åland hemmahörande registrerade ideella organisationer, som kan definieras som allmännyttigt och inte vinstdrivande, vilka har varit registrerade minst ett kalenderår före ansökningsåret och bedrivit kontinuerlig verksamhet ansöka om investeringsstöd till max 25 % av investeringen.

Kommunen betalar årligen ut verksamhetsbidrag till föreningar och Västra Saltviks Vål har för år 2023 erhållit 12 000 euro i bidrag till verksamheten.

För renoveringsbidrag har kommunen inte några budgetmedel och inte heller finns några fastställda principer eller kriterier.

I kommunens strategi beskrivs livskraftiga föreningar som en framgångsfaktor och att kommunen stöttar föreningar genom verksamhetsbidrag och olika samverkansformer. Samtidigt behöver kommunen beakta att kommunens verksamhet bedrivs inom befintliga ramar.

Anhållan om bidrag samt offert bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen avslår anhållan med motiveringen att inga budgetmedel finns för 2023. Kommunstyrelsen uppmanar även föreningen att inkomma med renoveringsplanen samt anhållan för hela renoveringsbehovet till kommunen senast den 15 oktober 2023 för att anhållan ska kunna tas i beaktande i budgetarbetet för 2024. Kommunstyrelsen uppmanar även föreningen att skicka samma anhållan till landskapsregeringen senast 15 oktober.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

KMST 168 §/16.10.2023

Västra Saltviks väl r.f. har den 9.10.2023 inkommit med en underhållsplan för ungdomslokalen Solbacka. Av planen framgår åtgärdsbehov i prioritetsordning för de kommande tio åren 2024 – 2033 samt några mindre underhållsåtgärder.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen diskuterar underhållsplanen och tar upp ärendet på nytt vid inkommande budgetbehandling i styrelsen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt efter diskussion att ta upp ärendet för vidare behandling på mötet den 6 november 2023.

SK/201/2023

§ 169 PLAN FÖR ATT STÖDJA DEN ÄLDRE BEFOLKNINGEN 2023-2027

ÄON 27 §/22.08.2023

I Äldrelag för Åland finns fastställt att varje kommun skall anta en "Plan för att stödja den äldre befolkningen". Planen kan löpa under en fyra års tidsperiod, men bör revideras när och om det sker större förändringar.

Planen skall innan den antas av respektive kommunalt organ sändas på remiss till kommunens Äldreråd för att inhämta synpunkter. Äldreomsorgschefen har hört Saltviks representanter från Norra Ålands äldreråd gällande planen. Representanterna tyckte att planen var välgjord och att innehållet motsvarar lagens krav.

Syftet med denna plan är att reflektera över den äldre befolkningen och deras nuvarande situation och framtid samt ge underlag för att styra, planera och utveckla äldreomsorgen.

Bifogat finns Saltviks kommuns plan för att stödja den äldre befolkningen 2023-2027.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden godkänner förslaget för Saltviks kommuns plan för att stödja den äldre befolkningen.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden återremitterade ärendet.

ÄON 38 §/26.09.2023

Äldreomsorgschefen har rättat till planen enligt äldreomsorgsnämndens synpunkter samt lagt till ett stycke om nutitionspolicy, kostpolicy och orosanmälan.

Bifogat finns Saltviks kommuns plan för att stödja den äldre befolkningen 2023-2027.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden godkänner förslaget för Saltviks kommuns plan för att stödja den äldre befolkningen och sänder vidare planen till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 169 §/16.10.2023

Bilagan Plan för att stödja den äldre befolkningen 2023-2027 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar de av Plan för att stödja den äldre befolkningen 2023 – 2027. Ifall det finns frågor gällande planen bordläggs ärendet till nästa kommunstyrelsemöte då

äldreomsorgschefen deltar i mötet. Om inga frågor finns förs planen till kommunfullmäktige för fastställande.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt att bordlägga ärendet till den 6 november 2023.

SK/202/2023

§ 170 AVGIFTER VID SUNNANBERG VÅRDHEM

ÄON 34 §/26.09.2023

Äldreomsorgsavgifterna beräknas enligt Landskapslag om klientavgifter inom socialvården (2022:91). Landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter är under lagberedning (fas 2). Inför 2024 kommer beräkning av avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsvård att ändras. Det råder i nuläget oklarheter om hur man i praktiken räknar avgift för långvarigt serviceboende med heldygnsvård inför 2024.

Avgifterna vid Sunnanberg vårdhem 2024 bifogas kallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att avgifter vid Sunnanberg vårdhem fastställs enligt bilaga så att bilagan med avgifter ändras inför 2024 när Landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter är antagen.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 170 §/16.10.2023

Bilagan Avgifter vid Sunnanberg vårdhem 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med äldreomsorgsnämnden för fullmäktige att avgifterna vid Sunnanberg vårdhem fastställs enligt bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Avgifter vid Sunnanberg vårdhem 2024 bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 171 HEMSERVICEAVGIFTER 2024

ÄON 33 §/26.09.2023

Hemserviceavgifterna är enligt Landskapslag om klientavgifter inom socialvården (2022:91). Landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter är under lagberedning (fas 2). Inför 2024 kommer beräkandet av hemserviceavgifter att ändas så att man räknar antalet servicetimmar istället för antalet besök. Det råder i nuläget oklarheter om hur man i praktiken räknar hemserviceavgifterna inför 2024.

Avgifterna för regelbunden hemservice indexjusteras vartannat år utifrån förändringen i arbetspensionsindexet enligt 98 § i lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/2006). Det indexjusterade beloppet ska avrundas till närmaste euro. Det indexjusterade eurobeloppet träder i kraft den 1 januari året efter justeringsåret. Avgifterna indexjusterades inför 2022, nästa indexjustering är således inför 2024. Avgifterna för service i hemmet får inte överstiga kostnaderna för produktionen av service.

Bilaga med förslag till hemserviceavgifter 2024 bifogas till sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att hemserviceavgifterna fastställs enligt bilaga så att bilagan med hemserviceavgifter ändras inför 2024 när Landskapslag om ändring av landskapslagen om klientavgifter är antagen.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 171 §/16.10.2022

Bilagan Hemserviceavgifter 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med äldreomsorgsnämnden för fullmäktige att hemserviceavgifterna fastställs enligt bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Hemserviceavgifter 2024 bifogas protokollet.

SK/234/2023

§ 172   **INFORMATIONSFOLDER NÄRSTÅENDEVÅRD 2024**

ÄON 35 §/26.09.2023

Äldreomsorgschefen har uppdaterat broschyren "Stöd för närståendevård, för personer som är 65 år och äldre". Nytt i broschyren är olika former av ledighet för närståendevårdaren och att arvodena för de olika kategorierna är borttagna och kommer på ett separat informationsblad.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden antar broschyr "Stöd för närståendevård, för personer 65 år och äldre" med tillägget att informationen om avgifter och indexskydd uppdateras när den nya klientavgiftslagstiftningen träder i kraft 2024.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag och delger broschyren till styrelsen och fullmäktige.

KMST 172 §/16.10.2023

Se beredningen inför äldreomsorgsnämndens möte.

Bilagan "Stöd för närståendevård, för personer som är 65 år och äldre" bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen antecknar broschyren till kännedom och delger fullmäktige broschyren.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilaga "Stöd för närståendevård, för personer som är 65 år och äldre" bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 173 ARVODE FÖR NÄRSTÅENDEVÅRD AV PERSONER 65 ÅR OCH ÄLDRE 2024

ÄON 36 §/26.09.2023

Närståendevård för personer över 65 år är indelat i fyra olika nivåer beroende på vårdbehovet. Samtliga kategorier har fastställda kriterier som bör uppfyllas för att närståendevården skall beviljas.

Vårdarvodet för stöd för närståendevård samt vårdarvode för avlösarservice indexjusteras årligen. Indexjusteringen för 2024 är ännu inte fastställd.

Arvode för närståendevård 65 år och äldre 2024 bifogas sammanträdeskallelsen.

Äldreomsorgschefens förslag:

Äldreomsorgsnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att stödet för närståendevård till personer över 65 år fastställs enligt ovanstående, dock så att stödet inför 2024 indexjusteras i enlighet med direktiv från Social- och hälsoministeriet, avrundat upp till närmsta hela euro. Uppgifter om indexjustering kommer senare.

Äldreomsorgsnämndens beslut:

Äldreomsorgsnämnden beslöt enligt förslag.

KMST 173 §/16.10.2023

Bilagan Arvode för närståendevård av personer 65 år och äldre 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med äldreomsorgsnämnden för fullmäktige att stödet för närståendevård till personer över 65 år fastställs enligt ovanstående, dock så att stödet inför 2024 indexjusteras i enlighet med direktiv från Social- och hälsoministeriet, avrundat upp till närmsta hela euro. Uppgifter om indexjustering kommer senare.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Arvode för närståendevård av personer 65 år och äldre 2024 bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 174 TAXOR OCH AVGIFTER 2024 - UTBILNINGSNÄMNDEN

UTBN 40 §/19.9.2023

Avgifterna för idrottsplaner och skolutrymmen i kommunen föreslås vara oförändrade. Idrottsanläggningarnas avgifter justerades 2020 och skolutrymmena 2015.

Bilagor som bifogas sammanträdeskallelsen:

-Avgifter för idrottsanläggningar

-Avgifter för skolutrymmen

Utbildningschefens förslag:

Utbildningsnämnden föreslår för kommunstyrelsen att nämndens avgifter för 2024 hållsoförändrade och att de därmed fastställs enligt bilagda dokument.

Bilagorna bifogas protokollet.

Utbildningsnämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 174 §/16.10.2023

Avgifter för idrottsanläggningar 2024 och Avgifter för skolutrymmen i Ödkarby och Rangsby skola 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med utbildningsnämndens beslutsförslag.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Avgifter för idrottsanläggningar 2024 och Avgifter för skolutrymmen i Ödkarby och Rangsby skola 2024 bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 175 BYGGNADSTAXOR 2024

BYGG 37 §/29.08.2023

Vik. byggnads- och miljöinspektör har tagit fram ett förslag till byggnadstaxor 2024.

Bilaga. Förslag till Byggnadstaxor 2024

Vik. byggnads- och miljöinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden godkänner byggnadstaxorna enligt bilaga för år 2024 och för dem till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Byggnadsnämndens beslut:

Byggnads- och miljönämnden godkänner byggnadstaxorna enligt bilaga för år 2024 och för dem till kommunstyrelsen för vidare behandling med att följande tillägg införs:

O. Produktionsanläggningar samt övriga tillståndpliktiga anläggningar och konstruktioner
Individuell prissättning utifrån projektets omfattning.

KMST 175 §/16.10.2023

Bilagan Byggnadstaxor 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med byggnads- och miljönämndens beslut att godkänna förslag till taxor och avgifter enligt bifogad bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Byggnadstaxor 2024 bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 176 MOTTAGNINGSAVGIFTER FÖR AVFALL VID RETURDEPÅN 2024

BYGG 40 §/19.09.2023

Mottagningsavgifterna för avfall 2024 föreslås höjas med en indexjustering om 4,9 %. Kostnaderna för transporter har sedan juli 2022 till juli 2023 ökat med 4,9 %. Avgifterna för mera skrymmande föremål föreslås höjas med 10 % för uppnå bättre kostnadstäckning.

Bilaga. Förslag till mottagningsavgifter för avfall 2024
Bilaga. Mottagningsavgifter för avfall 2023

Vik. byggnads- och miljöinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att mottagningsavgifterna för avfall 2024 höjs enligt bilaga.

Byggnads- och miljönämndens beslut:

Byggnads- och miljönämnden beslöt föreslå för kommunstyrelsen att mottagningsavgifterna för avfall 2024 höjs enligt bilaga samt mindre praktiska förändringar av avfallskategorierna.

KMST 176 §/16.10.2023

Bilagan Mottagningsavgifter för avfall vid Returdepån 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med byggnads- och miljönämndens beslut att godkänna förslag till taxor och avgifter enligt bifogad bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Mottagningsavgifter för avfall vid Returdepån 2024 bifogas protokollet.

-----

§ 177 AVFALLSAVGIFT 2024

BYGG 41 §/19.09.2023

Enligt gällande avfallslag (LL 2018:83) 78 § ska kommunen uppbära en avfallsavgift som täcker kostnader för avfallshanteringen. Kommunen kan även ta ut avfallsavgift för att täcka kostnader för avfallsrådgivning samt för att ordna register som det föreskrivs i 143 § och för övriga motsvarande uppgifter med anknytning till ordnande av avfallshanteringen.

Avfallsavgiften ska motsvara den servicenivå som kommunen tillhandahåller och i den utsträckning det är möjligt uppmuntra till minskning av avfallets mängd och skadlighet och till avfallshantering som följer prioriteringsordningen.

Den del av avfallsavgiften som täcker kostnaderna för avfallsrådgivning, registerföring och övriga motsvarande uppgifter med anknytning till ordnande av avfallshanteringen kan tas ut i form av en separat grundavgift.

Avfallshantering

	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2022	Bokslut 2022
Avfallshantering				
VERKSAMHETENS INTÄKTER	93 084	89 811	90 040	96 518
VERKSAMHETENS KOSTNADER	-151 597	-143 716	-143 300	-162 982
Totalsumma	-58 513	-53 906	-53 260	-66 464

2022 var antalet hushåll i Saltviks kommun 814 st enligt ÅSUB.

Vik. byggnads- och miljöinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att en avfallsavgift om 40,32 €/år/hushåll, **50 € inklusive moms** för år 2024 fastställs.

För kommuninvånare med både fastboende och fritidshus i kommunen uppbärs endast en avgift.

Byggnads- och miljönämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 177 §/16.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med byggnads- och miljönämndens beslut att en avfallsavgift om 40,32 €/år/hushåll, 50 € inklusive moms för år 2024 fastställs.

För kommuninvånare med både fastboende och fritidshus i kommunen uppbärs endast en avgift.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige att avfallsavgiften fastställs till 0 €/år.

Kommundirektören reserverade sig mot beslutet.

SK/202/2023

§ 178 TAXA CONTAINERPLATS 2024

BYGG 42 §/19.09.2023

Vid lastrampen vid Returdepån finns två plaster för uppställande av container till uthyrning. Avgift för containerplats år 2023 var **260 €**/plats/månad exkl. moms.

Vik. byggnads- och miljöinspektörens förslag:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att avgiften för containerplats vid returdepån fastslås oförändrad om v **260 €**/plats/månad exkl. moms.

Byggnads- och miljönämndens beslut:

Byggnads- och miljönämnden föreslår för kommunstyrelsen att avgiften för containerplats vid returdepån höjs till **270 €**/plats/månad exkl. moms.

KMST 178 §/16.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med byggnads- och miljönämnden för fullmäktige att avgiften för containerplats vid returdepån höjs till 270 €/plats/månad exkl. moms.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/202/2023

§ 179   **AVGIFTER FÖR UTHYRNING AV KOMMUNENS MÖTESRUM 2024**

TEKN 29 §/23.08.2023

Förslag till avgifter för hyra av kommunens mötesrum år 2024 enligt bilaga.

Bilaga. Hyra mötesrum 2024.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att avgifterna fastställs enligt bifogat förslag.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 179 §/16.10.2023

Bilagan Avgifter för uthyrning av kommunens mötesrum 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med tekniska nämndens beslut att avgifterna fastställs enligt bifogad bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Avgifter för uthyrning av kommunens mötesrum 2024 bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 180 AVLOPPSANSLUTNINGSTAXA 2024

TEKN 31 §/23.08.2023

Upptas till behandling avloppsanslutningstaxan samt kriterier för anslutning 2024.

Bilaga. Förslag till avloppsanslutningstaxa samt kriterier för anslutning 2024

Avloppsanslutningsavgift erläggs för att täcka kostnader för byggande av avloppsledningar och till dem ansluta anläggningar för behandling av avloppsvatten.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden beslutar föreslå för kommunstyrelsen oförändrad avloppsanslutningstaxa samt anslutningskriterier. Detta för att fortsättningsvis locka flera befintliga byggnader att ansluta sig till ledningsnätet.

Teknisk nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 180 §/16.10.2023

Bilagan Avloppsanslutningstaxa 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige oförändrad avloppsanslutningstaxa samt anslutningskriterier enligt bifogad bilaga. Detta för att fortsättningsvis locka flera befintliga byggnader att ansluta sig till ledningsnätet.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Avloppsanslutningstaxa 2024 bifogas protokollet.
-----

§ 181 AVLOPPSVATTENAVGIFT 2024

TEKN 32 §/23.08.2023

Nettoresultatet för avloppsverket visade 2022 ett överskott på 15.451 € (överskott om 29.188 € år 2021) för de externa kostnaderna och ett totalt underskott på 35.809 € (underskott 21.202 € år 2021) inklusive avskrivningar, fastighetsskötarnas arbete och kansliets kostnader för bl.a. fakturering mm. Avskrivningarna var 65.867 €. Förbrukningen av rent vatten ligger till grund för avloppsvattenfaktureringen.

Enligt landskapslagen om avloppsvattenavgift skall bruksavgiften fastställas på grund av den mängd vatten som används i fastigheten så att avgiften **täcker kostnaderna** för vattentjänsten. Avgifter skall bestämmas för förbrukningskategorierna industri, jordbruk och hushåll. Vid beräkningen beaktas miljö- och resurskostnader.

I protokoll 24 fört vid enskild föredragning, Miljöbyrån, 5.10.2006 beslöts att det inte är skäligt att kräva att de fastighetsägare som nu ansluter sig till kommunens ledningsnät skall finansiera utbyggnaden av det ledningsnät som behövs för framtida anslutningar. Kommunen behöver alltså inte med anslutnings- och bruksavgifter finansiera den del av utbyggnaden som görs med tanke på framtida anslutningar.

Avgiften höjdes av kommunfullmäktige § 64 14.11.2022 för 2023 till 3,88 €/m³ exklusive lagstadgad moms. Avloppsvattenavgiften med moms, 24 %, var 4,81 €/m³.

Orkla Abs processvatten går till fabriken eget reningsverk och mäts separat och faktureras direkt av Norra Ålands avloppsvatten. Vattnet från de sociala utrymmena går till kommunens ledningsnät. Det finns ingen separat mätning på det vatten som går till de sociala utrymmena. I slutet på 2015 gjordes ett försök med att installera en mätare på avloppsledningen efter Chipsfabriken för att kunna mäta fabriken avloppsvattenmängd. På grund av tekniska störningar har det inte fungerat. Sedan år 2018 betalar Orkla Ab avloppsvattenavgift för totalt 1 500 m³ eller enligt förbrukning då mätaren togs i bruk.

Enligt samarbetsavtalet gällande ledande och behandling av avloppsvatten punkt 5.6 skall separata avtal ingås mellan respektive kommun och företag eller verksamhetsutövare i kommunen i det fall då ett företags avloppsvatten avviker från vanligt biologiskt nedbrytbart kommunalt avloppsvatten. Mariehamns stad fastställer årligen en formel för uträkning av den förhöjda avloppsvattenavgiften. Den förhöjda delen av avgiften tillfaller enligt avtalet Mariehamns stad för ökade reningskostnader i Lotsbroverket.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att:

- avgifterna för kategorierna industri, jordbruk och hushåll är lika.
- samtliga anslutna debiteras en avloppsvattenavgift enligt uppmätt förbrukad mängd vatten.
- Tekniska nämnden kan på ansökan ändra debiteringen om särskilda skäl föreligger.
- avloppsvattenavgiften hålls oförändrad om **3,88 €/m³**. Lagstadgad moms tillkommer. Avloppsvattenavgiften med **moms 24 %**, blir **4,81 €/m³**.
- Orkla Ab betalar avloppsvattenavgift för totalt **1 500 m³ á 3,88 €/m³** exkl. moms.

- förhöjd avloppsvattenavgift för avloppsvatten som inte uppfyller normerna för normalt kommunalt avloppsvatten följer Mariehamns stads avgifter.
- I fastigheter med separat avloppspump kompenseras elförbrukningen i enlighet med avloppsanslutningstaxan genom att avloppsfakturan minskas med avgiften för 5 m³ avloppsvatten eller enligt avläsning om förbrukningen är lägre än 5 m³.

Tekniska nämndens beslut:

Tekniska nämnden beslöt föreslå för kommunstyrelsen att:

- avgifterna för kategorierna industri, jordbruk och hushåll är lika.
- samtliga anslutna debiteras en avloppsvattenavgift enligt uppmätt förbrukad mängd vatten.
- Tekniska nämnden kan på ansökan ändra debiteringen om särskilda skäl föreligger.
- avloppsvattenavgiften hålls oförändrad om **3,95 €/m³**. Lagstadgad moms tillkommer. Avloppsvattenavgiften med **moms 24 %**, blir **4,90 €/m³**.
- Orkla Ab betalar avloppsvattenavgift för totalt **1 500 m³ á 3,95 €/m³** exkl. moms.
- förhöjd avloppsvattenavgift för avloppsvatten som inte uppfyller normerna för normalt kommunalt avloppsvatten följer Mariehamns stads avgifter.
- I fastigheter med separat avloppspump kompenseras elförbrukningen i enlighet med avloppsanslutningstaxan genom att avloppsfakturan minskas med avgiften för 5 m³ avloppsvatten eller enligt avläsning om förbrukningen är lägre än 5 m³.

Höjningen motiveras med bättre kostnadstäckning för vattentjänsten.

KMST 181 §/16.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att:

- avgifterna för kategorierna industri, jordbruk och hushåll är lika.
- samtliga anslutna debiteras en avloppsvattenavgift enligt uppmätt förbrukad mängd vatten.
- Tekniska nämnden kan på ansökan ändra debiteringen om särskilda skäl föreligger.
- avloppsvattenavgiften **höjs** enligt tekniska nämndens beslut till **3,95 €/m³**. Lagstadgad moms tillkommer. Avloppsvattenavgiften **med moms 24 %**, blir **4,90 €/m³**.
- Orkla Ab betalar avloppsvattenavgift för totalt 1 500 m³ á **3,95 €/m³** exkl. moms.
- förhöjd avloppsvattenavgift för avloppsvatten som inte uppfyller normerna för normalt kommunalt avloppsvatten följer Mariehamns stads avgifter.
- i fastigheter med separat avloppspump kompenseras elförbrukningen i enlighet med avloppsanslutningstaxan genom att avloppsfakturan minskas med avgiften för 5 m³ avloppsvatten eller enligt avläsning om förbrukningen är lägre än 5 m³.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/202/2023

§ 182 HAMNAVGIFTER 2024

TEKN 33 §/23.08.2023

Hamnavgifterna omfattar småbåtsavgifterna i Hamnsundet, Kvarnboviken och Karviken. Dessutom ingår elavgift, magasinhyra och vinterförvaring i Hamnsundet.

Säsongerna 2019-2023 uppbars ingen avgift för vinterförvaring under tiden 15.9 - 15.5 på kommunens parkering ca 500 meter före Hamnsundet. Trots att båtar och släp skall vara märkta följs inte alltid detta. Det krävs därför en hel del arbete för att kunna fakturera avgiften. Dessutom har det skapat irritation om platserna endast utnyttjas en del av tiden. Det gäller ca 10 platser årligen.

Bilaga. Förslag till Hamnavgifter 2024.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att Hamnavgifterna 2024 är oförändrade jämfört med 2023.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 182 §/16.10.2023

Bilagan Hamnavgifter 2024 bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med tekniska nämnden för fullmäktige att hamnavgifterna fastställs enligt bifogad bilaga.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagan Hamnavgifter 2024 bifogas protokollet.

SK/202/2023

§ 183   AVGIFT FÖR IS 2024

TEKN 35 §/23.08.2023

Avgiften för att lösa tag till kylrummet för personer skrivna i Saltviks kommun var 0 € 2023. Utomstående har rätt att lösa tag eller nyckel mot en årlig avgift om 24,19 € exklusive moms (30,00 € inklusive moms).
Systemet har fått positiv feedback både från kommuninvånare och utomstående.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige att avgiften för att lösa tag till kylrummet för personer skrivna i Saltviks kommun står oförändrad om 0 € för 2024.

Utomstående har rätt att lösa tag eller nyckel mot en årlig avgift om 24,19 € exklusive moms (30,00 € inklusive moms).

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 183 §/16.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med tekniska nämndens förslag att avgiften för att lösa tag till kylrummet för personer skrivna i Saltviks kommun står oförändrad om 0 € för 2024.

Utomstående har rätt att lösa tag eller nyckel mot en årlig avgift om 24,19 € exklusive moms (30,00 € inklusive moms).

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/202/2023

§ 184 BIDRAG FÖR UNDERHÅLL AV PRIVATVÄGAR 2024

TEKN 34 §/23.08.2023

År 2022 var bidraget 400 €/km och 2.735 € utbetalades i bidrag vilket var 57 % av budgeterade medel. Anslaget var totalt 4.800 €. Inför 2023 höjdes bidraget till 500 €/km och fram till 17.8.2023 har 2.910 € utbetalas vilket är 61 % av budgeterat anslag om 4.800 €. De flesta ansökningarna inkommer i början av året.

Principer för utbetalning av bidraget fastställdes KFG 102 §/14.11.2016.

Kommuningenjörens förslag:

Tekniska nämnden föreslår för kommunstyrelsen att bidraget för underhåll av privatvägar hålls oförändrat om 500,00 €/km väg år 2024. Utbetalning av bidraget enligt tidigare fastställda principer. Bidraget hjälper till att hålla en högre standard på de privata vägarna i kommunen.

Tekniska nämndens beslut:

Enligt förslag.

KMST 184 §/16.10.2023

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår för fullmäktige i enlighet med tekniska nämndens förslag att bidraget för underhåll av privatvägar hålls oförändrat om 500,00 €/km väg år 2024. Utbetalning av bidraget enligt tidigare fastställda principer. Bidraget hjälper till att hålla en högre standard på de privata vägarna i kommunen.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/202/2023

§ 185 TAXOR, KOMMUNERNAS BRANDVÄSENDE

RN § 44/25.9.2023

Förslag till taxor för brand- och räddningsväsendet i kommunerna 2024. Räddningsområdets samarbetskommuner kan med förslaget ingå likvärdiga taxor. Taxor kopplade till löner justeras med 4,0 %, övriga taxor följer konsumentprisindex förändring under tolv månadsperiod juli 2023 och justera med 7,9 %.

Bilaga A-RN § 44, taxor kommunernas brand- och räddningsväsende.

Räddningschefens förslag:

Den gemensamma räddningsnämnden omfattar förslaget till taxor för kommunernas brand- och räddningsväsende 2024 enligt bilaga A-RN § 44.

Beslut:

Enligt förslag.

KMST 185 §/16.10.2023

Bilaga A-RN § 44, taxor kommunernas brand- och räddningsväsende bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår att fullmäktige enligt gemensamma räddningsnämndens förslag fastställer förslaget till taxor för kommunernas brand- och räddningsväsende 2024. Motivering är att räddningsområdets kommuner då kan erhålla likvärdiga taxor.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilaga A-RN § 44, taxor kommunernas brand- och räddningsväsende bifogas protokollet.

SK/235/2023

§ 186 GEMENSAM RÄDDNINGSMYNDIGHET PÅ ÅLAND 2023

KMST 186 §/16.10.2023

Jomala kommun och Mariehamns stad har godkänt förslag till en för hela Åland gemensam kommunal räddningsmyndighet och enats om att skicka ut förslaget till övriga kommuner för godkännande. En önskan är om respektive fullmäktige behandlar avtalet inom november.

Räddningslagen för Åland stadgar i 8 § att kommunerna ska ha en för hela Åland gemensam kommunal räddningsmyndighet. För att förverkliga detta har de två nuvarande räddningsområdenas huvudmän Mariehamns stad och Jomala kommun tagit fram ett förslag på samgång till ett enda räddningsområde. Förslaget innebär att det bildas ett räddningsområde för hela Åland med Jomala kommun som huvudman och en gemensam nämnd i vilken alla kommuner har en ledamot och en ersättare.

Förslaget är inte kostnadsdrivande, men bidrar till en förbättring gällande myndighetsutövningen, samordningen av den operativa verksamheten och befolkningsskyddet. Rent praktiskt överförs tre personer från Mariehamns stad till Jomala kommun.

Alla kommuner måste godkänna avtalet för att det ska träda i kraft. Om besluten tas så snart som möjligt kan den nya organisationen i bästa fall börja verka 1.1.2024.

Mariehamns stad och Jomala kommun bjöd in kommunernas ordförande och viceordförande i samtliga kommuners fullmäktigen och styrelser till ett informationsmöte 28.9.2023 om bildande av en gemensam räddningsmyndighet.

Bilagorna brev till kommunfullmäktige och kommunstyrelse, avtal Räddningsområde Åland, instruktion för gemensam räddningsnämnd för kommunerna, Jomala kommuns sammanträdesprotokoll KST § 108/29.5.2023, Mariehamns stads protokoll Stadsfullmäktige 77 §, 29.8.2023 inklusive bilagor bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner bifogat avtal Räddningsområde Åland om en gemensam räddningsmyndighet för hela Åland samt att kommunfullmäktige befullmäktigar kommundirektören och kommunstyrelsens ordförande att vid behov vid undertecknande godkänna ändring av avtalets ikraftträdande.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

Bilagorna brev till kommunfullmäktige och kommunstyrelse, avtal Räddningsområde Åland, instruktion för gemensam räddningsnämnd för kommunerna, Jomala kommuns sammanträdesprotokoll KST § 108/29.5.2023, Mariehamns stads protokoll Stadsfullmäktige 77 §, 29.8.2023 inklusive bilagor bifogas protokollet.

SK/67/2021

§ 187   ÄPPELÄNGEN TOMT 1 KVARTER 2 - FÖRLÄNGD BYGGNADSRIST

KMST 187 §/16.10.2023

Kommunstyrelsen beslöt 10.5.2021 att sälja tomt 1/KV2 med fastighetsbeteckning 736-413-1-38 i Saltvik till Rönnhem Ab. Tomten såldes för 200 € med motiveringen att tomten ingick i kommunens tomtkampanj för att få igång byggnationen på området.

Kommunstyrelsen har 28.9.2023 mottagit en anhållan från ägaren till tomten om möjligheten att förlänga byggnadstiden.

Enligt gällande köpeavtal skulle tomten vara bebyggd senast 1.7.2023. Kommunstyrelsen kan på skild ansökan, och då vägande skäl föreligger, förlänga nämnda byggnadsfrist.

Begäran om förlängd byggnadsfrist bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beviljar förlängd byggnadsfrist till och med 1.7.2024 med beaktande av motiveringen i anhållan.

Rönnhem Abs anhållan om makulering av faktura nr 37897 för avtalsvite avslås med hänvisning till köpebrevets punkt 10 andra moment och att kommunen inom utsatt tid inte mottagit någon anhållan om förlängning för kampanjtomten.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslutar att inte bevilja förlängd byggnadsfrist och att Rönnhem Abs anhållan om makulering av faktura nr 37897 för avtalsvite avslås med hänvisning till köpebrevets punkt 10 andra moment och att kommunen inom utsatt tid inte mottagit någon anhållan om förlängning för kampanjtomten.

SK/251/2023

§ 188 UTLÅTANDE ÖVER ANSÖKAN OM JORDFÖRVARV ÅLR 2023/6977

KMST 188 §/16.10.2023

Ålands landskapsregering inbegär kommunens utlåtande gällande Sarah Åsgårds ansökan om rätt att förvärva och besitta fast egendom i landskapet.

Ansökan gäller fastigheten Ugglebo RNr 4:55 i Berdtby, Saltvik.

Sökanden bor i Sverige men är finsk medborgare och har tidigare innehaft hembygdsrätt. Avsikten med förvärvet är fritidsbruk. Sökanden äger inte sedan tidigare fast egendom på Åland.

Fastigheten är 2275 m2 och är bebyggd med en fritidsbostad.

Enligt Landskapslagen om jordförvärvsrätt och jordförvärvstillstånd (2003:68) 3 kap 12 § kan fysiska personer som inte har jordförvärvsrätt med stöd av 2 kap, eller jordförvärvslagen, efter prövning i varje enskilt fall, beviljas jordförvärvstillstånd av landskapsregeringen.

Ansökan och bilagor bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar förorda ansökan.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/149/2023

**§ 189   PRESIDENTVAL 2024 - FASTSTÄLLANDE AV ALLMÄNT FÖRHANDSRÖST-
NINGSSTÄLLE SAMT RÖSTNINGSSTÄLLE PÅ VALDAGEN**

KMST 189 §/16.10.2023

Presidentvalets första omgång förrättas söndagen den 28 januari 2024 och vid behov förrättas en andra omgång söndagen den 11 februari 2024.

Enligt 9 § Vallagen (FFS 714/1998) ska kommunstyrelsen fastställa de allmänna förhandsröstningsställena samt röstningsställena på valdagen i kommunen.

Om en kommun inte ordnar ett allmänt förhandsröstningsställe ska kommunen se till att röstberättigade inom kommunen har tillräckliga möjligheter att rösta på förhand på förhandsröstningsställena i andra kommuner.

I enlighet med Vallagen (FFS 714/1998) ersätter justitieministeriet kommunerna för de kostnader som uppkommer i samband med valen med ett belopp per kommuninvånare som har rösträtt i presidentvalet.

Kommunfullmäktige har tidigare (KFG 28 §/16.5.2022) bestämt att kommunen övergår till ett röstningsområde med kommunkansliet som vallokal från och med år 2023.

Information från Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen avser teckna avtal med Posten Åland Ab för förrättande av förhandsröstning i postens kontor i Mariehamn och kommundirektören befullmäktigas att under teckna avtal.

Därtill ordnas förhandsröstning på Sunnanberg vårdhem under förhandsröstningsperioden 17 – 23.1.2024.

Röstningen på valdagen sker på Kommunkansliet enligt beslut i fullmäktige 16.5.2022.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/150/2023

**§ 190   EUROPAPARLAMENTSVAL 2024 - FASTSTÄLLANDE AV ALLMÄNT FÖRHANDS-
RÖSTNINGSTÄLLE SAMT RÖSTNINGSTÄLLE PÅ VALDAGEN**

KMST 190 §/16.10.2023

Europaparlamentsvalet förrättas söndagen den 9 juni 2024. På Åland, liksom i övriga Finland, anordnas förhandsröstning under perioden 29.5 – 4.6.2024.

Enligt 9 § Vallagen (FFS 714/1998) ska kommunstyrelsen fastställa de allmänna förhandsröstningsställena samt röstningsställena på valdagen i kommunen.

Om en kommun inte ordnar ett allmänt förhandsröstningsställe ska kommunen se till att röstberättigade inom kommunen har tillräckliga möjligheter att rösta på förhand på förhandsröstningsställena i andra kommuner.

I enlighet med Vallagen (FFS 714/1998) ersätter justitieministeriet kommunerna för de kostnader som uppkommer i samband med valen med ett belopp per kommuninvånare som har rösträtt i valet.

Kommunfullmäktige har tidigare (KFG 28 §/16.5.2022) bestämt att kommunen övergår till ett röstningsområde med kommunkansliet som vallokal från och med år 2023.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen avser teckna avtal med Posten Åland Ab för förrättande av förhandsröstning i postens kontor i Mariehamn och kommundirektören befullmäktigas att under teckna avtal.

Därtill ordnas förhandsröstning på Sunnanberg vårdhem under förhandsröstningsperioden.

Röstningen på valdagen sker på Kommunkansliet enligt beslut i fullmäktige 16.5.2022.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/222/2023

**§ 191 SUNDS KOMMUNS INITIATIV TILL SAMARBETE INOM
BYGGNADSINSPEKTION/TEKNISK SEKTOR**

KMST 191 §/16.10.2023

Kommunstyrelsen i Sund bjöd in ledande politiker och tjänstemän från Saltvik till diskussion gällande ett intentionsavtal om samarbete mellan kommunerna inom byggnadsinspektion och teknisk sektor.

Ett möte hölls den 13 september 2023 i kommunkansliet i Sund och från Saltvik deltog ordförandena i tekniska nämnden och byggnads- och miljönämnden samt kommuningenjören och kommundirektören.

Vid mötet konstaterades att det finns ett beslut i Sunds kommunstyrelse om att försöka få till ett intentionsavtal med Saltviks kommun gällande framtida samarbete inom byggnadsinspektion och teknisk sektor. Efter diskussioner på mötet lämnades från Sunds håll frågan vidare till Saltvik för att återkomma till Sund efter att frågan om samarbete behandlats politiskt i Saltvik.

Protokollsutdrag från Sunds kommun bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Frågan om att ta fram ett intentionsavtal gällande samarbete inom byggnadsinspektion och teknisk sektor diskuteras i de politiska grupperna innan kommunstyrelsen återkommer med svar till Sunds kommunstyrelse.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

SK/254/2023

§ 192   **ÅLANDS BRAND OCH RÄDDNINGSFÖRBUND RF, HÖSTMÖTE 2023**

KMST 192 §/16.10.2023

Ålands Brand- och Räddningsförbund inbjuder till höstmöte fredagen den 3 november 2022 kl. 18.30 på Furuborg i Lumparland. Medlemsorganisationens representant ska vara försedd med fullmakt.

Ärenden som tas upp är bland andra verksamhets- och budgetdirektiv för år 2024 och val av styrelsemedlemmar.

Efter mötet serveras en tre-rätters middag för priset 40 euro/person.

Inbjudan samt bilagor bifogas kallelsen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen utser en representant och en ersättare till höstmötet samt ger direktiv.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen utsåg Dan Nyholm till representant och ingen ersättare. Kommunstyrelsen står för middagskostnaden.

SK/99/2023

§ 193 LEADER 2024-2025 - NOMINERA KANDIDATER

KMST 193 §/16.10.2023

Lokalkraft Leader Åland har begärt in kandidatnomineringar till styrelsen eller någon av de lokala aktionsgrupperna för 2024-2025.

Följande grupper var möjliga att nominera kandidater till:

- Den lokala aktionsgruppen (LAG)
- Fiskets lokala aktionsgrupp (FLAG)
- Styrelsen

Sammansättningen av grupperna väljs av Lokalkraft Leader Åland medlemmar på höstmötet i november.

Nomineringarna skulle vara inne senast 9.10.2023 och därav begärdes eventuella kandidatförslag in via mail från kommunstyrelsen. Ett förslag inkom och fick understöd. Jesper Josefsson är således nominerad som kandidat till Fiskets lokala aktionsgrupp (FLAG).

Kommundirektörens förslag:

Informationen antecknas till kännedom.

Kommunstyrelsens beslut:

Kommunstyrelsen beslöt enligt förslag.

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE OCH BESVÄRSANVISNING**FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING****Vad förbudet grundar sig på**

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer: §§ 157 – 158, 160, 162 – 186, 188 - 193

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer: §§ 156, 159, 161, 187

Enligt 15 § FörvprocessL/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut.

Paragrafer och grunden för besvärsförbudet:

LL om tjänstekollektivavtal 22/78 19§ "Tjänsteman får inte genom besvär söka ändring i myndighets beslut i ärende som avses i 2 § eller bringa det till handläggning genom anspråk på rättelse eller såsom förvaltningstvistemål, om han eller tjänstemannaförening har rätt att anhängiggöra ärendet vid arbetsdomstolen".

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE**Myndighet till vilken rättelseyrkande kan framställas samt tid för yrkande av rättelse**

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas:

Kommunstyrelsen i Saltvik
Lillängs 14, Nääs
22320 Ödkarby

Paragrafer: §§ 156, 159, 161, 187

Yrkandet skall framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt. I vardera fallet räknas inte framläggnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden.

Rättelseyrkandets innehåll

Av rättelseyrkandet skall framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet skall undertecknas av den som framställer det.

BESVÄRSANVISNING**KOMMUNALBESVÄR****Besvärsmyndighet och besvärstid**

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ändring i ett beslut med anledning av rättelseyrkanden kan sökas genom kommunalbesvär endast av den som framställt rättelseyrkandet. Om beslutet har ändrats med anledning av rättelseyrkandet, kan ändring i beslutet sökas genom kommunalbesvär också av den som är part eller av en kommunmedlem. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

1. beslutet tillkommit i felaktig ordning,
2. den myndighet som fattat beslutet har överskridit sina befogenheter eller
3. beslutet annars strider mot lag

Besvärsmyndighet är
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer:

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt på kommunens elektroniska anslagstavla.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

FÖRVALTNINGSBESVÄR**Besvärsmyndighet och besvärstid**

Besvärsmyndighet är:

Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 Mariehamn

Paragrafer:

Besvärstid: 30 dagar från delfåendet av beslutet.

Besvärstiden för beslut enligt plan- och bygglagen för landskapet Åland är 30 dagar och räknas från den dag då beslutet anslagits på kommunens elektroniska anslagstavla.

BESVÄRSANVISNING

Besvärsskrift

I besvärsskriften skall uppges

- ändringssökandens namn, yrke boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften skall undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, skall också hans yrke, boningsort och post-adress anges.

Till besvärsskriften skall fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia och intyg om den dag från vilken besvärstiden skall räknas.

Inlämnande av besvärshandlingarna

Besvärshandlingarna skall inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Besvärshandlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna skall lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Avgift

Enligt justitieministeriets förordning (FFS 1383/2018) om justering av de avgifter som nämns i 2 § i lagen om domstolsavgifter (FFS 1455/2015), som trädde i kraft 1.1.2019, är rättegångsavgiften i förvaltningsdomstolen 260 euro. Rättegångsavgift tas ut också då förvaltningsdomstolen avvisar besvär utan prövning samt då besvär återtas. Avgift tas inte ut om ändringssökanden har framgång i ärendet.
